

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2020. gada 16. septembrī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Ineta Ziemele, tiesneši Daiga Rezevska un Jānis Neimanis,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto sabiedrības ar ierobežotu atbildību “KRĪGAĻU DZIRNAVAS” un Dobeles rajona Bērzes pagasta zemnieku saimniecības “DZIRNAVAS” (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējas) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 168/2020),

konstatēja:

1. No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējas lūdz Satversmes tiesu atzīt Elektroenerģijas tirgus likuma 31.⁴ panta pirmās daļas otro teikumu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. pantam un 105. panta pirmajam teikumam.

2. Apstrīdētā norma noteic, ka elektroenerģijas ražotājam, kuram pirms Elektroenerģijas tirgus likuma 28., 28.¹, 29. vai 30. pantā minēto tiesību piešķiršanas, ir piešķirts cits atbalsts elektroenerģijas ražošanai, to ieskaita elektrostacijas kopējo kapitālieguldījumu iekšējās peļņas normas aprēķinā, turklāt šajā aprēķinā ieskaita periodu starp atbalsta periodiem.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata lieta ir ierosināma, kolēģija izvērtē, vai:

1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;

- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likuma atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktam persona ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesai tai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējām attiecīgi 2009. un 2007. gadā piešķirtas tiesības uz valsts atbalsta saņemšanu, proti, tām piešķirtas tiesības pārdot obligātā iepirkuma ietvaros elektroenerģiju, kas saražota, izmantojot atjaunojamos energoresursus.

Saeima 2020. gada 30. janvārī pieņēma likumu “Grozījumi elektroenerģijas tirgus likumā”, kas stājās spēkā 2020. gada 15. februārī. Tas citstarp noteic regulējumu elektroenerģijas ražotāju pārkompensācijas novēršanai, tostarp arī apstrīdēto normu.

Pieteikuma iesniedzējas uzskata, ka jaunais pārkompensācijas novēršanas aprēķins esot nepamatots. Proti, elektrostacijas kopējo kapitālieguldījumu iekšējās peļņas normas aprēķinā tiekot ņemts vērā arī cits atbalsts, tostarp vēsturiskais atbalsts. Veicot jauno aprēķinu, Pieteikuma iesniedzējām piemērojama cenu diferencēšanas koeficients tikšot pārrēķināts un atbalsta apmērs ievērojami samazināts. Tādējādi apstrīdētās normas aizskarot Pieteikuma iesniedzējām Satversmes 105. panta pirmajā teikumā noteiktās tiesības uz īpašumu un neatbilstot vairākiem Satversmes 1. pantā ietvertajiem vispārējiem tiesību principiem.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējas ir tiesīgas iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja viņa ir izmantojusi visas iespējas aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

No pieteikuma izriet, ka Pieteikuma iesniedzējām nav iespēju aizstāvēt savas pamattiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem.

Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtais daļas otrajam teikumam, ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš pieteikuma iesniegšanai skaitāms no brīža, kad apstrīdētās normas ir stājušās spēkā, proti, no 2020. gada 15. februāra. Pieteikums Satversmes tiesā iesniegts 2020. gada 17. augustā. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējas ir ievērojušas pieteikuma iesniegšanai noteikto sešu mēnešu termiņu.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās daļas un ceturtais daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Pieteikumā ir izklāstīti lietas faktiskie apstākļi un sniegts juridiskais pamatojums par apstrīdēto normu iespējamo neatbilstību Satversmes 1. pantam un 105. panta pirmajam teikumam. Tam ir pievienoti dokumenti, kas nepieciešami lietas apstākļu noskaidrošanai. Pieteikums atbilst arī pārējām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. pantu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Elektroenerģijas tirgus likuma 31.⁴ panta pirmās daļas otrā teikuma atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 105. panta pirmajam teikumam” pēc sabiedrības ar ierobežotu

atbildību „KRĪGAĻU DZIRNAVAS” un Dobeles rajona Bērzes pagasta zemnieku saimniecības „DZIRNAVAS” pieteikuma (pieteikums Nr. 168/2020).

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu, – Saeimu – **līdz 2020. gada 16. novembrim** iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Ineta Ziemele